

Agent Cultural

“Something Disguised as Love” **Galia Oz: “Ceva mascat în iubire”**

Săptămâna de Purim a văzut lumina tiparului noua carte a fiicei lui AMOS OZ, Galia Oz cu titlul “Ceva mascat în iubire”. L-am citit într-o singură noapte cu respirația tăiată și m-am umplut de durerea fiicei lui Oz care descrie bătaie, dispreț și respingere din partea tatălui. Nu numai durere dar și confuzie și nu sunt singurul care simte asta, dovadă sunt multe reacții care le primesc de la cititorii lui Amos Oz. Oricine a întâlnit fața hipnotizantă, etică, luminată a lui Amos Oz, nu poate digera dedublarea personalității unui suflet de om. Și această situație ne amenință, siguranța noastră că putem înțelege oamenii, să distingem binele de rău este zdruncinată. Era cândva un filosof care a spus că oamenii care se frământă cu idea de D-zeu, se gândesc la el, scriu despre el, sunt de fapt cei care nu reușesc să creadă în el, ca îndrăgostiții dezamăgiți, care nu renunță la subiectul iubirii lor .

E și cazul fetei lui Oz care continuă să se ocupe de părintele decedat, tatăl care caută mereu comportamentul moral în lumea dinafară. După ce am terminat lectura m-am răsucit în pat, serios vorbesc, nu ca metaforă. Dimineața am deschis dulapul cu cărțile lui Amos Oz și acolo, lângă “Poveste de dragoste și întunerice” am strecurat cartea Galiei Oz. Cartea dânzei vine ca un cutremur

în lumea culturală israeliană și nu numai. Trebuie să întrebăm și pe alți cititori și critici literari care este părerea lor în zăpăceala creată în jurul unui monstru sacru cum este Amos Oz.

Desigur este vorba de legătura între opera unui artist și biografia sa. Ce este ieșit din comun la Amos este că până nu de mult maltratarea copiilor nu era condamnată.

Mulți scriitori povestesc cu mândrie că timpul lor era dedicat scrisului iar copii erau neglijanți în mod vădit. Nu știu dacă copii erau bătuți sau nu, dar bătaia nu era privită ca un act interzis. Ne interesează ce se întâmplă azi, cum ne raportăm la violență față de copii. Legile spun că este interzis să ne maltratăm copiii. Citim în ziarele noastre întrebarea pusă de un scriitor-jurnalist în mod direct: Ne întrebăm dacă în general (fără legătură cu Amos) cultura actuală permite să fi un gunoi de părinte. Ce sancțiuni culturale sau sociale sunt aplicate unui gunoi de om, și ce fel de oameni suntem? Cine e de vină? Tatăl? consoarta lui? Se poate ca un curtezan să se poartă infect și că acestea sunt norme larg acceptate care se aplică la orice cetățean sau numai la artistul creativ?

Consider că marea greșală a lui Amos Oz este disonanța dintre ce era el de fapt și norul negru ce-l acuză azi. Nu cred că ar fi fost criticat dacă ar fi fost ceva mai puțin uman în fapte , având aura care singur și-o crease de om moral , instanța supremă în Israel. Acum el plătește prețul disonanței. A coborât în sfera celor obișnuiți, de zi de zi. O altă scriitoare chestionată ne spune că nu Amos Oz e cel interesant aici, ci Galia Oz care a scris o carte excelentă, importantă, revoluționară, despre violența în familie. Acesta e subiectul din focarul discuției publice. Nu e vorba de o violență unei familii cu 4 copii din Dimona, cum am crede, ci o familie normativă, bună, intelectuală ashkenaz din kibbutz, și acolo

este agresiune bine ascunsă cu grijă, maltratarea copiilor... sunt cuvinte bine alese pentru ce se întâmplă acolo. Generația trecută nu considera copiii a fi în centrul atenției familiei, nu primeau tot ce doresc și nu erau lăsați să facă orice vor...

Dar ca să-i numești “murdărie” și să le dai brânci pe scări necesită o diferență nu de o generație două, ci este vorba de o prăpastie sufletească adâncă. Noi am învățat în ultimi 40 de ani că atunci când cineva se plânge, în primul rând îl credem...apoi vom verifica. Aici vine cartea Galiei Oz să repare istoria nouă, care ne interzice să jignim femeii, să chinăm femeii și copii, sau copii din burta femeii. Galia atinge problema copilului din sufletul femeii. În finalul cărții și în interviuri ulterioare ea spune:

“Nu ștergeți moștenirea tatălui meu! Adăugați cartea mea la opera sa ! Să căutăm să pătrundem în această nișă. E adevărat pentru proza lui Amos? Publicistica lui, ziaristica, morala lui?”

Suntem de părere că e corect să adăugăm acest nou aspect la personajul de stânga, cel fără pată, astfel adăugăm și îmbogățim complexitatea lui Amos cu o fațetă care nu exista la el. Trebuie să continuăm să trăim pozitiv cu acest conflict interior al lui Amos Oz, ne va ajuta cultural, politic, dar mai ales din punct de vedere literar. Trebuie citite cărțile lui, învățate în școli, și separate poveștile despre omul OZ , dar dacă se va întâmpla de la sine aceasta fuziune.. se va întâmpla...

Fără să fim cu Amos Oz permanent în cap, putem concluda că el nu ar fi scris despre Oz cel adevărat, cum îl descoperim acum, am căpătat o parodie: omul frumos, perfect, super moral, care spune numai adevărul, puțin rănit, puțin aici, fără o vreo parte umbră, cum e posibil? Acum citim

cartea fetei lui și ne spunem: Dar e de la sine înțeles să aibe și o față întunecată, umană, fără aura unui sfânt, ar fi inuman să fie perfect. El a fost un oracol , și este incorect să apară în public fără vreo pată sau defect. Doar divinitatea e perfectă în toate direcțiile.

Și încă ceva legat de anul acesta 2021. După părerea noastră au apărut schimbări, am învățat de la feminism, (anii '80) că personal este de fapt politic. Avem aici exact exemplu în care vedem politizarea familiei, nu mai există nimic privat, orice facem este sub ochii cuiva și trebuie să conștientizăm că ne este interzis să facem lucruri imorale, nici măcar în joacă.

Putem cere ca Oz să fie citit fără legătură cu povestea lui de familie. Acum câțiva ani am citit că Picasso își bătea femeile la sânge, unele leșinau, și nu este rațional să intri azi într-un muzeu Picasso, mitul lui a căzut, pe de altă parte îl avem pe Caravaggio. Despre care e știut că a ucis câțiva oameni , înseamnă că nu a fost un pictor uriaș? E din cauză că au trecut peste 400 de ani de atunci? Este ceva irațional aici.

Nisan Shor (scriitor): Cred că toată povestea este un fel de scandal voit. Un haos serios construit din pete și bârfe scrise corect până la ultima virgulă. Desigur acceptăm cartea Galiei. Și eu am primit de la bunicul meu palme, nu puține, și desigur înțeleg personajul care bate și umilește copilul său Dar nu simt nevoia să scriu o carte, am făcut pace cu ai mei. De aceea cred că Galia scrie adevărul, pentru că la ea nu există pace, nici conciliere.

Kobi Meidan:

Am citit cam toate opiniile legate de cartea Galiei. Sunt bine scrise cu sângele inimii și cu onoare. Am credința că timp de

săptămâni și luni vom fi nevoiți să continuăm aceste discuții în dilema dintre a dezvălui sau a ascunde un secret familial care privește o cultură, o națiune, o legendă. Dar trebuie să adaug și remarcă lui **Erez Driges*** care a răsuflet ușurat când a izbucnit această poveste cu OZ . El și mulți ca el se ridică și strigă: *Prieteni exagerați! Voi crucificați omul pentru faptele lui. Avem aici o etapă în evoluția literară și morală. Este clar că celebritățile câștigă din gloria de a fi "cineva" în anumite împrejurări dar și pierd din viața lor privată în alte situații. Și ne interesează teribil să citim despre viața celor celebri.* Depardieu nu de mult a fost condamnat pentru viol. Nu ne miră că soarele răsare! Cineva a spus că dacă anulăm scala faptelor rele, legitimăm răutatea.

Cine a spus asta? **Amos OZ !**

*Agent Cultural - Ch.11 / traducere:
Editura SAGA - 2021*

** Erez Driges (n. 1981) actor, scenarist,
dramaturg israelian - ארז דריגס*

NR

*Coperta cărții – Direct în subiect,
cuvântul iubire anulat cu o linie roșie*

©traducere: AG

PRODUS PENTRU JURNAL ISRAELIAN
2021

בילדותי אבא שלי היכה אותי, קילל והשפיל.
האלימות היתה יצירתית: הוא גרר אותי
מתוך הבית וזרק אותי על המפתן בחוץ.
קרא לי טינופת. לא איבוד עשתונות חולף
ולא סטירת לחי פה ושם אלא שגרה של
התעללות סדיסטית. הפשע שלי היה אני
עצמי, ולכן לענישה לא היה סוף. היה לו
צורך לוודא שאשבר. בבית היה טרור, והיתה
העמדת פנים מתמדת בפני זרים. אני כותבת
את המילה טרור כי האיום באלימות תמיד
עמד באוויר, וזה הספיק כדי לזרוע אימה

גליה עוז

דבר שמתחפש לאהבה

ולחשיג שליטה. ההפחדה והעמדת הפנים
היו כרוכות זו בזו: המיקרוקוסמוס המשפחתי
שלנו, שבו אירועים קשים רדפו זה את זה,
התקיים לא רק בשביל לספק איזה דחף אכזרי
שהיה באבא שלי, אלא גם כדי שתמיד ירחף
איזה איום מעל הראשים, וכך שום תלונה
לא תדלוף החוצה אל העולם. והיה הדבר
הזה שהתחפש לאהבה, שהוצג כעובדה
מוחלטת בפומבי ובחוג המשפחה, ומחק
את כל הספקות והשתיק מראש כל מחשבה
מרדנית. עד היום קשה לי להאמין כמה יעיל